

Після закінчення робіт усі двері і люки повітряного судна зачиняються, опечатуються в місцях, передбачених керівництвом з льотної експлуатації даного типу повітряного судна. Трапи і драбинки віддаляються від повітряного судна, після чого воно здається під охорону відповідним службам аеропорту, якщо це передбачено національними правилами та програмою безпеки аеропорту перебування.

При виконанні авіаційних перевезень і робіт з аеропортів держави з обмеженим виконанням польотів командир повітряного судна згідно з рекомендаціями додатка «J» «Керівництва з авіаційної безпеки» (ІКАО) має право звернутися до керівництва аеродрому з проханням щодо посилення заходів безпеки як в аеропорту, так і в повітряному просторі зони відповідальності аеродрому, які можуть включати: періодичне проведення детального огляду потенційно небезпечних зон перед зльотом, посадкою та під час перебування на землі; посилення спостереження за такими зонами шляхом патрулювання; перевірку зон, з яких може бути здійснено ракетний обстріл повітряного судна.

Література

1. Про затвердження Інструкції про порядок забезпечення авіаційної безпеки під час виконання авіаційних перевезень і робіт за межами України: Наказ Державної служби України з нагляду за забезпеченням безпеки авіації від 5 червня 2006 року № 399 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0718-06>

УДК 342.9 (043.2)

Калюжний К. Р., здобувач,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

ПОНЯТТЯ ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ ТА ГРОМАДЯНИНА

У Конституції України закріплено: «Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю» (ст. 3).

Суб'єктом, що зобов'язаний забезпечити визнання, дотримання та захист прав і свобод, є держава (ст. ст. 55, 59 Конституції України). Саме державі, в особі її органів, установ, посадових осіб, потрібно створити ефективну систему правових засобів і механізмів, що реалізують захист суб'єктивних прав і свобод в нових політичних та соціально-економічних умовах.

Зважаючи на глобальність та стрімкість сучасних змін, формування дієвої системи юридичних засобів, що складають механізм захисту

суб'єктивних прав і свобод, є особливо актуальним. Недостатня увага до даних питань призводить до глибоких соціальних процесів: правового нігілізму, недовіри громадян до державних і соціальних інститутів; виникає синдром незахищеності особистості від порушень своїх прав і свобод, що в кінцевому результаті стає однією з причин появи деструктивних процесів у суспільному розвитку та соціальних катаклізмів.

Визнаючи суб'єктивні права і свободи, законодавство повинне забезпечити їх необхідними засобами захисту від порушень. Механізм захисту конкретних суб'єктивних прав і свобод неоднаковий, специфічний як за основними елементами (структурі), що використовуються правовим засобом, так і за своєю динамікою. Відповідно, предметом дослідження повинні стати саме правові механізми.

Правовий механізм захисту інформаційних прав і свобод людини і громадянина в Україні є маловивченою сучасною правовою наукою категорією. З розвитком інформаційних систем, диверсифікацією і вдосконаленням способів виробництва, зберігання і передачі інформації, вивчення цього механізму набуває особливо важливого значення.

Правовий механізм захисту інформаційних прав і свобод людини є різновидом механізму захисту прав і свобод. Термін «механізм», як правило, означає модельну логічну схему спеціально-юридичного впливу на соціальні відносини (наприклад, механізм правового регулювання), або ж використовується для характеристики інструментально-процедурних конструкцій, як механізм реалізації права чи механізм правозастосування.

Правові механізми – це об'єктивно існуючі регулятивні явища, достатньо розповсюджені в правовій системі та які є в багатьох галузях законодавства. Можна говорити про механізм подачі позову, механізм судового розгляду, механізм розробки законодавства і т.п. Будь-який правовий механізм – це комплекс юридичних засобів, послідовно організованих і діючих поетапно, за визначеною нормативно заданою схемою. За допомогою правового механізму обґрунтовують необхідність здійснення правового регулювання в суспільстві, впорядковують явища правової дійсності, забезпечують їх єдність, взаємозв'язок та взаємодію, трансформують правові приписи до реальної поведінки суб'єктів прав і свобод. Всі елементи правового механізму знаходяться у логічному взаємозв'язку. Таким чином можна говорити про те, що правовий механізм захисту інформаційних прав і свобод людини і громадянина також представляє систему взаємопов'язаних елементів. Правовий механізм захисту інформаційних прав і свобод людини і громадянина в Україні включає:

а) нормативний припис, який встановлює порядок здійснення правового захисту прав і свобод людини і громадянина;

б) юридичний факт, який дозволяє почати процес здійснення правового захисту інформаційних прав і свобод людини і громадянина;

в) правовідносини, в якому є права і відповідні їм обов'язки;

г) суб'єкти правового механізму захисту інформаційних прав і свобод людини і громадянина;

д) об'єкти правового механізму захисту інформаційних прав і свобод людини і громадянина [1, с. 138].

Правовий механізм захисту інформаційних прав і свобод людини і громадянина набуває різних форм. Форма може бути нормативно-правовою і організаційно-правовою.

Нормативно-правова форма виражається в прийнятті нормативно-правового акта або внесенні в існуючі нормативно-правові акти таких змін, які можуть сприяти здійсненню захисту інформаційних прав людини і громадянина.

Організаційно-правова форма відображається в діяльності внутрішньо-державних органів, задіяних в процесі захисту інформаційних прав людини і громадянина на території України. В обох випадках у правовому механізмі захисту інформаційних прав і свобод людини та громадянина беруть участь органи державної влади. У реалізації нормативно-правової форми задіяні переважно органи законодавчої влади.

Таким чином, правовий механізм захисту інформаційних прав і свобод людини і громадянина – це така ж правова категорія, як і інші правові механізми (наприклад, механізм правового регулювання) [2, с. 241].

Особливості правового механізму захисту інформаційних прав і свобод людини і громадянина, як правового явища, залежать від унікальності сфери, в якій реалізується цей механізм (інформаційна сфера), а також об'єктів, з приводу яких виникають відповідні правовідносини (інформація і її носії).

Література

1. Старшинський М. В. Валютні відносини: окремі проблеми правового регулювання: монографія / М. С. Старшинський. – Суми: «Мрія», 2014. – 208 с.
2. Теорія держави і права: навч. посіб. / К. С. Бостан, С. Д. Гусарев, Н. М. Пархоменко та ін. – К.: Видавничий центр «Академія», 2013. – 346 с.